

Memo

Project	DPO leiding Ammerzoden - Vlijmen
Onderwerp	Voortoets_v2
Referentie	DPO-60
Datum	18 juni 2020

1 Inleiding

De Defensie Pijpleiding Organisatie (verder: DPO) wil een kerosineleiding tussen Ammerzoden (gemeente Maasdriel) en Vlijmen (gemeente Heusden) verleggen en de diameter van de leiding vergroten van 6" naar 10". De ligging van het huidige en toekomstige tracé van de leiding is weergegeven in figuur 1.

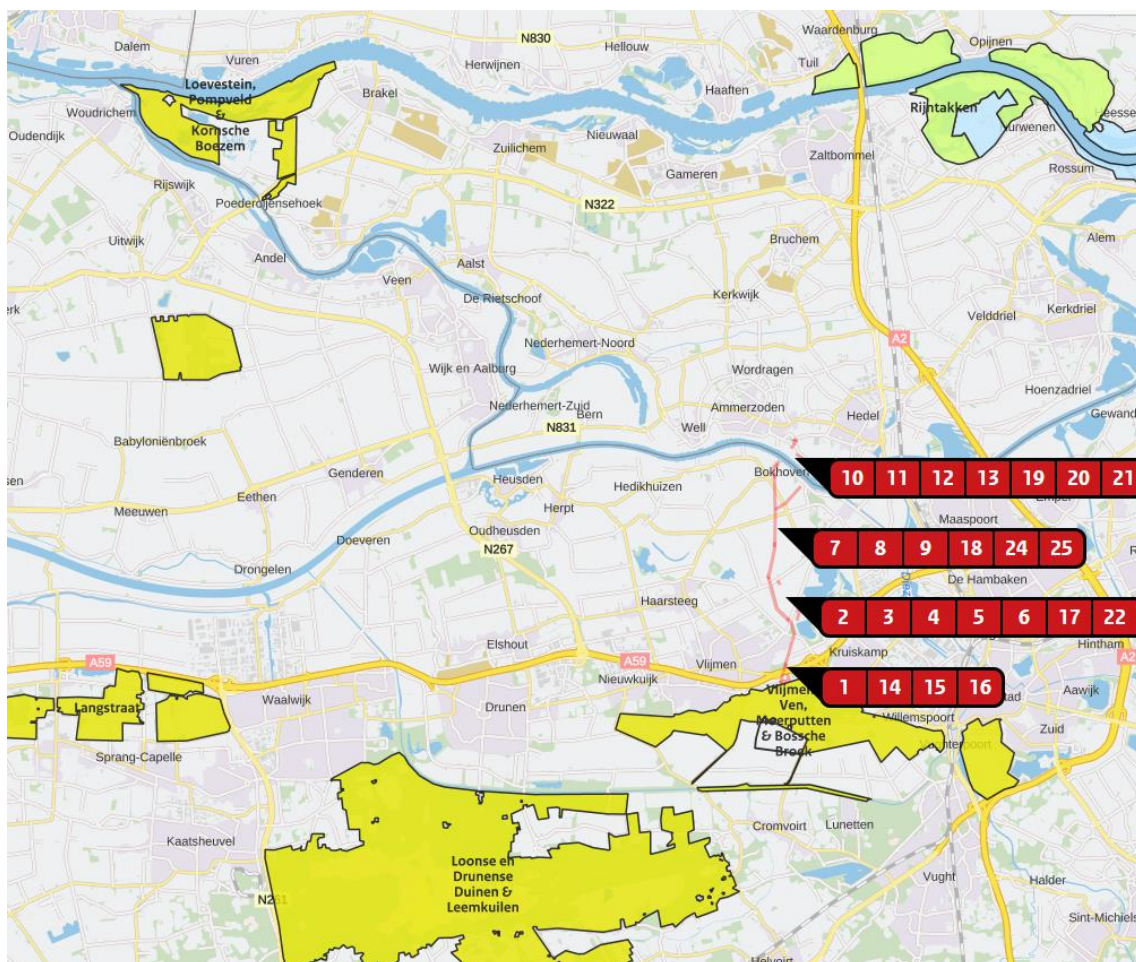

Figuur 1 Ligging van huidige tracé (roze) en toekomstig tracé (rood en blauw) (Achtergrond: Google Earth)

De nieuwe leiding past niet binnen de geldende bestemmingsplannen. Er worden nieuwe bestemmingsplannen voorbereid. Bij de voorbereiding van deze plannen is gebleken dat de uitvoering van de plannen tijdens de aanlegfase leidt tot stikstofdepositie in nabij gelegen Natura 2000-gebieden. Middels extern salderen wordt het effect van de aanlegfase opgeheven. Omdat gebruik wordt gemaakt van extern salderen is echter een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. In het kader van deze aanvraag moet ook gekeken worden naar mogelijke andere effecten op Natura 2000-gebieden.

2 Ligging van het project

In onderstaande figuur (afkomstig uit AERIUS Calculator) is de ligging van het project ten opzichte van de nabij gelegen Natura 2000-gebieden weergegeven. De afstand tot Natura 2000-gebieden is 'Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek' bedraagt circa 30 meter afstand. Uit figuur 2 blijkt dat de afstand tot overige Natura 2000-gebieden zo groot is dan effecten als gevolg van de tijdelijke werkzaamheden voor de aanleg van de leiding (met uitzondering van effecten als gevolg van de emissie van NO_x) zijn uitgesloten.

Figuur 2 Ligging van het project ten opzichte van Natura 2000-gebieden

3 Mogelijke effecten

Met de effectenindicator¹ is nagegaan welke mogelijke effecten in Natura 2000-gebied 'Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek' kunnen optreden als gevolg van de aanleg van kabels en leidingen. In figuur 3 is het resultaat van de effectenindicator weergegeven.

Hierbij is het volgende van belang:

In de effectenindicator is uitgegaan van met het project samenhangende effecten; omdat geen activiteiten in het Natura 2000-gebied plaatsvinden, zijn mogelijke effecten als oppervlakteverlies, versnippering en mechanische effecten niet in de afweging betrokken. Er is dus alleen gekeken naar de mogelijke externe effecten als gevolg van de tijdelijke aanlegwerkzaamheden: geluid, vernatting/verdroging, stikstof (verzuring/vermesting).²³ Hierna wordt ingegaan op de afzonderlijke effecten.

Storingsfactor	3	4	8	9	13
Bittervoorn	■	■	■	■	■
Donker pimpernelblauwtje	■	■	■	■	■
Drijvende waterweegbree	■	■	■	■	■
Grote modderkruiper	■	■	■	■	■
Kamsalamander	■	■	■	■	...
Kleine modderkruiper	■	■	■	■	■
Pimpernelblauwtje	■	■	■	■	■
Habitatype 3140	■	■	■	■	■
Habitatype 3150	■	■	■	■	■
Habitatype 6230	■	■	■	■	■
Habitatype 6410	■	■	■	■	■
Habitatype 6430	■	■	■	■	■
Habitatype 7140	■	■	■	■	■

■ zeer gevoelig
 ■ gevoelig
 ■ niet gevoelig
 ■ n.v.t.
 ... onbekend

¹ <https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1>

² Optische effecten, of verstoring door licht zijn niet aan de orde, omdat alleen overdag wordt gewerkt en alleen op maaiveldniveau.

³ Uit het beheerplan

(file:///C:/Users/boerd/Downloads/132_Vlijmens%20Ven_N2000%20beheerplan%20(1).pdf) blijkt dat het gebied niet is aangewezen voor kamsalamander en bittervoorn.

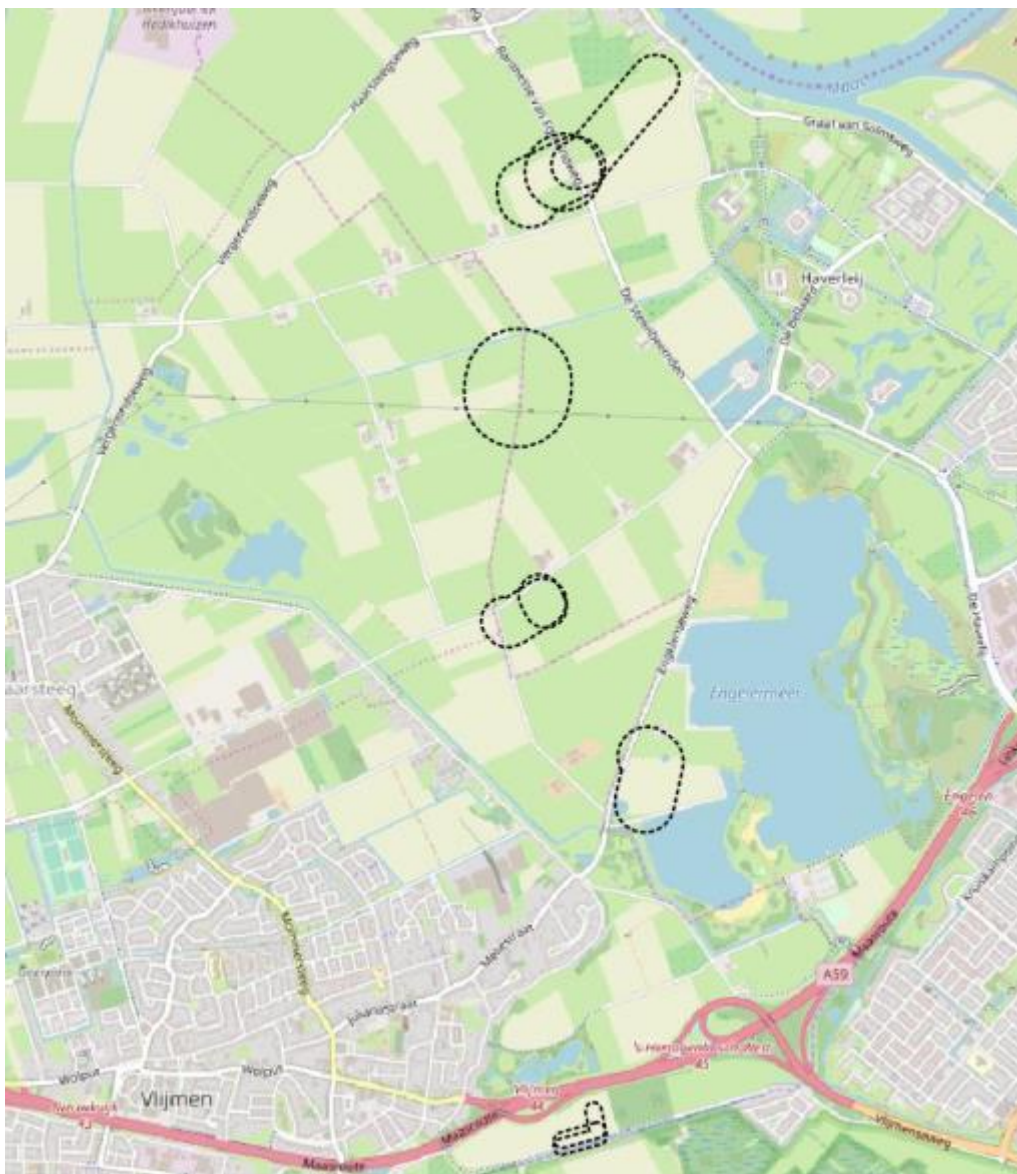
3.1 Verzuring/vermesting

Verzuring kan worden veroorzaakt door verhoogde concentraties van stoffen in het gebied, welke stoffen onder natuurlijke omstandigheden niet of in zeer lage concentraties aanwezig zijn. De werkzaamheden zullen leiden tot een tijdelijke en beperkte toename van stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied. De toename van de depositie wordt volledig opgeheven door deze extern te salderen met de afname van depositie door de beëindiging van een agrarisch bedrijf. Voor meer informatie over stikstofdepositie wordt verwezen naar het Onderzoek stikstofdepositie en passende beoordeling, Lievense, d.d. 27 mei 2020.

3.2 Verdroging/vernatting

Verdroging ontstaat indien de actuele grondwaterstand lager is dan de gewenste/benodigde grondwaterstand. Ten behoeve van de werkzaamheden is een bemalingsadvies opgesteld. In de nabijheid van het Natura 2000-gebied zijn 2 bemalingsputten (VT-500 en VT-700) die respectievelijk 3 weken (VT-500) en 2 weken (VT-700) worden bemalen. De putten worden na elkaar bemalen, waarbij tussen de 2 bemalingsperiodes naar verwachting een periode van 2 weken zit waarin niet wordt bemalen. Uit het bemalingsadvies blijkt dat voor VT-500 in watervoerende laag 1 een verlaging van 0,05 m beneden de natuurlijk laagste grondwaterstand zal optreden tot 6 m afstand van de bemaling. In een extreem natte periode met hoge natuurlijke grondwaterstanden zal de grondwaterstand tot circa 2,5 meter afstand verlaagd worden beneden de laagste natuurlijke grondwaterstand. In een extreem droge periode met lage natuurlijke grondwaterstanden zal de grondwaterstand tot circa 35 meter afstand verlaagd worden beneden de laagste natuurlijke grondwaterstand.

Voor VT-700 geldt dat in watervoerende laag 1 een verlaging van 0,05 m beneden de natuurlijk laagste grondwaterstand zal optreden tot 6 m afstand van de bemaling. In een extreem natte periode met hoge natuurlijke grondwaterstanden zal de grondwaterstand tot circa 2 meter afstand verlaagd worden beneden de laagste natuurlijke grondwaterstand. In een extreem droge periode met lage natuurlijke grondwaterstanden zal de grondwaterstand tot circa 34 meter afstand verlaagd worden beneden de laagste natuurlijke grondwaterstand. In figuur 3 zijn de contourlijnen van de onttrekkingen weergegeven. In het onttrekkingsadvies wordt vastgesteld dat ter plaatse van het Natura 2000-gebied de grondwaterstand naar verwachting niet wordt verlaagd tot beneden de natuurlijke lage grondwaterstand. Er worden geen negatieve effecten, in de zin van verdroging of vernatting verwacht.

Figuur 3 Onttrekkingscontouren (figuur 5 uit bemalingsadvies)

Het bemalingsadvies is opgenomen in bijlage 1.

3.3 Verstoring door geluid

3.3.1 Algemeen

Uit de effectenindicator blijkt dat van de aangewezen habitatsoorten alleen (de bittervoorn) en de kleine en grote modderkruiper gevoelig zijn voor geluid. De verstoring door geluid wordt beïnvloed door het achtergrondgeluid en de duur, frequentie en sterkte van de geluidsbron zelf. Geluidsbelasting kan leiden tot stress en/of vluchtgedrag van individuen. Dit kan vervolgens weer leiden tot het verlaten van het leefgebied of bijvoorbeeld een afname van het reproductieproces. In bepaalde gevallen kan ook gewenning optreden, in het bijzonder bij continu geluid.

3.3.2 Stand van zaken grote en kleine modderkruiper

De Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn leggen de lidstaten verplichtingen op om een gunstige/veilige staat van zowel habitattypen als soorten te behouden of te herstellen. De staat van instandhouding wordt vastgesteld aan de hand van de status en trend in de verspreiding, populatieomvang van de soort, de kwaliteit van het leefgebied en het toekomstperspectief. Voor habitattypen gaat het om de verspreiding, oppervlakte, structuur en functie en het toekomstperspectief.

Uit paragraaf 3.2.7 van het beheerplan blijkt dat grote en kleine modderkruiper in vrijwel het hele Natura 2000-gebied algemeen voorkomen. Verder mag worden verondersteld dat beide soorten een neutrale tot positieve trend laten zien. De grote modderkruiper heeft naar verwachting een relatief grote populatie in het Bossche Broek. De populatie van de twee soorten in het Bossche Broek is gescheiden van de populaties in de rest van het gebied door kaden in het Dommeldal.

De uitwerking van de instandhoudingsdoelstellingen voor de grote en kleine modderkruiper is in het beheerplan als volgt beschreven (par. 3.3.1, pag. 32). In het gebied bevinden zich voldoende grote en stabiele populaties grote en kleine modderkruipers. Het huidige gebruik en de voorziene herinrichting vormen geen enkele belemmering voor het voortbestaan van deze populaties. Integendeel; verwacht wordt dat ze zullen profiteren van de aanleg van meer sloten, een betere waterkwaliteit en meer inundaties waardoor zelfs een toename van de populaties wordt verwacht. Door het beheer van de sloten af te stemmen op zowel kranswieren als drijvende waterwegebree en beide vissoorten, is te verwachten dat ze zonder problemen naast of na elkaar zullen voorkomen.

Uit onderstaande tabel (bron: beheerplan Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek (januari 2017) blijkt de trend voor de habitatsoorten waarvoor het gebied is aangewezen:

Code	Nederlandse naam	Trend in gebied	Opmerkingen
H1061	Donker pimperlblauwtje	Waarschijnlijk uitgestorven met zeker een negatieve trend	Beheer van leefgebied vormt knelpunt samen met vorm van het leefgebied (smalle lijnvormige elementen die zeer gevoelig zijn voor randeffecten)
H1059	Pimperlblauwtje	Stabiele populatie met een neutrale trend	Kwetsbaar door ontbreken metapopulatie als gevolg van beperkte kwaliteit omliggende graslanden
H1145	Grote modderkruiper	Grote populatie met stabiele trend	Geen knelpunten voor deze soorten te verwachten
H1149	Kleine modderkruiper	Grote populatie met stabiele trend	Geen knelpunten voor deze soorten te verwachten
H1831	Drijvende waterwegbree	Lokaal en incidenteel aanwezig, trend is onbekend	Afhankelijk van beheer en voorkomen niet op een vaste plek. Waarschijnlijk vooral als zaadbank.

Tabel 4. Habitatsoorten, trend

Aan de ecologische vereisten voor de modderkruiper wordt voldaan:

- Grote modderkruiper: ondiep, stilstaand of zeer langzaam stromend water met een dikke modderlaag op de bodem en een rijke begroeiing. Van nature komt deze soort voor in vergevorderde verlandingsstadia van grote en kleine wateren.
- Kleine modderkruiper: stilstaande en langzaam stromende wateren vormen ideale biotopen. De kleine modderkruiper heeft een grotere voorkeur voor harde en zandige bodems dan de grote modderkruiper.

Kortom voor de modderkruiper geldt een redelijk gunstige staat van instandhouding, gelet op de eisen die hieraan worden gesteld.

3.3.3 Werkzaamheden en geluid

Er vinden in het werkgebied ten zuiden van de A59 en ten noorden van het N2000-gebied gedurende maximaal 12- 14 weken in ongeveer een half jaar, daadwerkelijk werkzaamheden plaats. Er wordt een put gemaakt, er wordt geboord en er wordt gegraven. Deze werkzaamheden vinden niet allemaal tegelijk plaats en er zijn ook niet continu werkzaamheden aan de gang. Na afloop van de werkzaamheden is er geen enkel effect meer van het nieuw aangelegde leidingstelsel. De werkzaamheden vinden uitsluitend in de dagperiode plaats.

In de omgeving bevinden zich verschillende geluidbronnen, waaronder niet in de laatste plaats de A59, een drukke autosnelweg. Zoals al aangegeven komen de soorten algemeen in het gebied voor, is de trend gunstig en wordt geen inbreuk gemaakt op de ecologische vereisten voor de soorten. De snelweg, en evt. andere relevante activiteiten met geluid, vormen dus geen belemmering voor de ontwikkeling van de soorten.

Het – extra – geluid veroorzaakt door de tijdelijke werkzaamheden aan de brandstofleiding zorgt naar verwachting niet voor een zodanige verstoring dat daardoor significante effecten op de instandhoudingsdoelstellingen ontstaan.

4 Conclusie

Op basis van deze voortoets wordt vastgesteld dat significante effecten op Natura 2000-gebied 'Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek' zijn uit te sluiten. Een passende beoordeling is, met uitzondering van stikstofdepositie, niet aan de orde.

Bijlage 1

Bemalingsadvies